

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 31298

гр. София, 06.08.2026 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав, в
закрито заседание на 06.08.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

като разглежда дело номер **4673** по описа за **2026** година докладвано от съдията,
и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 176а от АПК.

Образувано е по подадена молба на 08.07.2026г. от адв. А. Р. В., в качеството ѝ на процесуален представител на Н. М. - родител и законен представител на детето Й. Х., с искане за изменение на решение № 24363 от 17.06.2026г., постановено по адм. дело № 4673/2026 г. на Административен съд София – град (АССГ), в частта му за разноските.

Иска се решението да бъде изменено в частта относно разноските, с която е оставено без уважение искането за присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата. Направено е изрично уточнение, че процесуалното представителство е осъществено при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв, а именно - безплатна адвокатска помощ на материално затруднено лице, както и че в конкретния случай правната помощ е оказана на малолетно дете чрез неговата майка и законен представител, които се намират в трайно материално затруднение. Посочено е, че майката самостоятелно отглежда осемгодишното си дете, като месечният ѝ брутен трудов доход възлиза на 643,84 евро, т.е. едва с около 20 евро над минималната работна заплата за страната. Бащата на детето пребивава извън Република България и не заплаща издръжка, поради което всички разходи по неговото отглеждане се поемат единствено от майката. Семейството не притежава собствено жилище и е настанено в общинско жилище. При тези обстоятелства сочи за очевидно, че детето и неговата майка не са разполагали с реална финансова възможност да заплатят адвокатско възнаграждение. Твърди, че предоставянето на безплатна правна помощ по чл. 38 ЗАдв не цели неоснователно облагодетелстване на адвоката, а гарантира достъп до правосъдие на лица, които не могат да си позволят адвокатска защита процесуалната защита по настоящото дело бе поета безвъзмездно при условията на чл. 38 ЗАдв. Като в случая адвокатът е поел риска при неблагоприятен изход на спора да не получи възнаграждение за положен труд, като е предоставил безплатна правна помощ с оглед материалното положение на доверителя си и убеждението си, че оспореният административен акт е незаконосъобразен. Счита, че след като съдът е уважил жалбата и е отменил административния акт, законът именно в чл. 38, ал. 2 ЗАдв предвижда възнаграждението

да бъде заплатено от загубилата делото страна. Твърди, че формалната липса на отбелязване на конкретната точка от чл. 38, ал. 1 ЗАДв в договора сама по себе си не следва да обоснове отказ за присъждане на адвокатско възнаграждение. Иска съда да измени постановеното Решение в частта относно разноските и да осъди ответната страна да заплати на адвоката възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 2 във връзка с чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

От ответника по искането за изменение на решението е постъпил писмен отговор, в който моли искането да бъде оставено без уважение, като неоснователно. Счита, че правилно и законосъобразно с постановения съдебен акт съдът е оставил без уважение искането за присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата, тъй като до приключване на устните състезания по делото не е било конкретизирано на кое от самостоятелните основания по чл. 38, ал. 1 ЗАДв е предоставена твърдяната безплатна адвокатска помощ. Посочва, че разпоредбата на чл. 38, ал. 1 ЗАДв урежда няколко различни и самостоятелни фактически основания, при наличието на които адвокатът може да предостави безплатна адвокатска помощ и съдействие, поради това не е достатъчно в договора за правна защита и съдействие общо да бъде посочено единствено, че правната помощ е „безплатна“ или че е предоставена "по чл. 38 ЗАДв". Счита, че за да възникне правото на адвоката да претендира лично възнаграждение от насрещната страна, следва своевременно и недвусмислено да е заявено конкретното правно на фактическо основание, на което е предоставена безплатната правна помощ. Твърди, че съдът не може служебно да предполага, да гадае или да избира вместо адвоката коя от предвидените в закона хипотези е била осъществена, тъй като подобен подход би означавал съдът сам да допълва фактическото основание на направеното искане и впоследствие да извършва преценка за наличието на предпоставки, които самият претендиращ възнаграждението не е заявил своевременно. Това е несъвместимо с принципите на диспозитивното начало, равенството на страните и правото на насрещната страна да организира защитата си срещу конкретно заявено искане. Излага подробни аргументи.

За да се произнесе по искането, настоящият съдебен състав, взе предвид следното:

Направеното от процесуалния представител на Н. М. - родител и законен представител на детето Й. Х., адв. В., искане за изменение на решението на АССГ в частта за разноските е допустимо, тъй като е подадено в предвидения по чл. 176а, ал. 1 от АПК срок.

Разгледано по същество, искането е неоснователно.

С решението, чието изменение се иска Административен съд София – град е отменил по жалба от Н. М., чрез адв. А. В. от САК Заповед № 1444/06.04.2026г. на Директора на 28-мо СУ „А. К.“ [населено място]. Претенцията за определяне на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38 от ЗАДв е приел за неоснователна, тъй като видно от приложения договор за правна защита и съдействие не е посочена конкретна хипотеза от тези по чл.38, ал.1 от ЗАДв, за да може съда да прецени дали е налице основание за прилагане на чл. 38, ал. 2 от ЗАДв

В случая съдът намира, че не са налице основания за изменение на решението в частта да бъдат присъдени исканите разноски. Разпоредбата на чл. 176а, ал. 1 (Нов – ДВ, бр. 63 от 2025 г., в сила от 5.08.2025 г.) предвижда, че в срока за обжалване, а ако решението е необжалваемо – в едномесечен срок от постановяването му, съдът по искане на страните може да допълни или да измени постановеното решение в частта му за разноските. Така цитираната разпоредба не се различава от разпоредбата на чл. 248 от ГПК, която по силата на препращащата норма на чл. 144 от АПК намираше приложение в административния процес. В това производство съдът разполага с правомощието да измени или допълни постановеното решение или определение в частта му за разноските, но само когато при направено искане е допуснал грешка или пропуск да ги присъди. В случая това не е налице, поради което искането е неоснователно.

При преценката на настоящото искане съдът съобразява обстоятелството, че в производството пред АССГ до приключване на устните състезания не е представен договор за правна помощ с отразена в него в коя от хипотезите на чл.38, ал.1 от ЗА се представя безплатната адвокатска помощ. По отговорността за разноси съдът не може да се произнася служебно, а само по молба на страната и въз основа на представени доказателства за оказване на безплатно правно съдействие и защита в посочените от ЗА хипотези. Уточнението, че предоставената безплатна адвокатска помощ попада в хипотезата на чл.38, ал.1, т.2 от ЗА е дадено едва с отправената молба от 08.07.2026г. /след постановяване на решението по делото/. Така извършеното уточнение е несвоевременно направено и погасява възможността на молителката да иска тяхното присъждане едва в производството по чл.176а от АПК.

Горните обстоятелства обосновават извод за неоснователност на искането.

По изложените съображения и на основание чл. 176а, ал. 3 от АПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на адв. А. Р. В., в качеството ѝ на процесуален представител на Н. М. - родител и законен представител на детето Й. Х., за изменение на решение № 24363 от 17.06.2026г., постановено по адм. дело № 4673/2026 г. на Административен съд София – град (АССГ), в частта му за разностите.

На основание чл.76а, ал.3, изр.второ от АПК определението може да се обжалва по реда, по който подлежи на обжалване решението.

СЪДИЯ